

PARLAMENT EUROPEJSKI

2004

2009

Dokument z posiedzenia

A6-0036/2009

28.1.2009

SPRAWOZDANIE

zawierające zalecenia dla Komisji w sprawie finansowania działań innych niż oficjalna pomoc rozwojowa w krajach objętych rozporządzeniem (WE) nr 1905/2006 (2008/2117(INI))

Komisja Rozwoju

Sprawozdawca: Thijs Berman

(Inicjatywa – art. 39 Regulaminu)

Sprawozdawczynie komisji opiniodawczej(*):
Angelika Beer, Komisja Spraw Zagranicznych

(* Procedura obejmująca zaangażowane komisje – art. 47 Regulaminu)

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
ZAŁĄCZNIK DO PROJEKTU REZOLUCJI: SZCZEGÓŁOWE ZALECENIA DOTYCZĄCE TREŚCI WNIOSKOWANEGO PROJEKTU	7
UZASADNIENIE	10
OPINIA KOMISJI PRAWNEJ W SPRAWIE PODSTAWY PRAWNEJ	14
OPINIA KOMISJI SPRAW ZAGRANICZNYCH	23
OPINIA KOMISJI BUDŻETOWEJ	26
WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI	29
(*) Procedura obejmująca zaangażowane komisje – art. 47 Regulaminu	

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

zawierający zalecenia dla Komisji w sprawie finansowania działań innych niż oficjalna pomoc rozwojowa w krajach objętych rozporządzeniem (WE) nr 1905/2006 (2008/2117(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1905/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. ustanawiające instrument finansowania współpracy na rzecz rozwoju (DCI)¹,
- uwzględniając rezolucję z dnia 15 lutego 2007 r. w sprawie projektów decyzji Komisji ustanawiających krajowe dokumenty strategiczne oraz programy orientacyjne dla Malezji, Brazylii i Pakistanu²,
- uwzględniając rezolucję z dnia 7 czerwca 2007 r. w sprawie projektu decyzji Komisji ustanawiającej regionalne dokumenty strategiczne i regionalne programy orientacyjne dla Mercosuru i Ameryki Łacińskiej³,
- uwzględniając rezolucję z dnia 21 czerwca 2007 r. w sprawie projektu decyzji Komisji ustanawiającej regionalny dokument strategiczny na lata 2007-2013 oraz wieloletni program orientacyjny dla Azji⁴,
- uwzględniając rezolucję z dnia 25 października 2007 r. w sprawie projektu decyzji Komisji ustanawiającej specjalne środki dla Iraku na rok 2007⁵,
- uwzględniając rezolucję z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie projektów decyzji Komisji ustanawiających roczne programy działania dla Brazylii i Argentyny na rok 2008⁶,
- uwzględniając orzeczenie Trybunału Sprawiedliwości z dnia 23 października 2007 r. w sprawie C-403/05 *Parlament Europejski przeciwko Komisji Wspólnot Europejskich*⁷,
- uwzględniając pozycję budżetową 19 09 02 „Działanie przygotowawcze — współpraca ze średniozamożnymi krajami w Ameryce Łacińskiej” budżetu ogólnego Unii Europejskiej na rok budżetowy 2008⁸,
- uwzględniając pozycję budżetową 19 10 01 03 „Działanie przygotowawcze — wymiana gospodarcza i naukowa z Indiami” budżetu ogólnego Unii Europejskiej na rok budżetowy

¹ Dz.U. L 378 z 27.12.2006, s. 41.

² Dz.U. C 287 E z 29.11.2007, s. 507.

³ Dz.U. C 125 E z 22.5.2008, s. 213.

⁴ Dz.U. C 146 E z 12.6.2008, s. 337.

⁵ Dz.U. C 263 E z 16.10.2008, s. 624.

⁶ Teksty przyjęte, P6_TA(2008)0338.

⁷ [2007] ECR I-9045.

⁸ Dz.U. L 71 z 14.3.2008, s. II/781.

2008¹,

- uwzględniając pozycję budżetową 19 10 01 04 „Działanie przygotowawcze — wymiana gospodarcza i naukowa z Chinami” budżetu ogólnego Unii Europejskiej na rok budżetowy 2008²,
 - uwzględniając pozycję budżetową 19 10 01 05 „Działanie przygotowawcze — współpraca ze średniozamożnymi krajami w Azji” budżetu ogólnego Unii Europejskiej na rok budżetowy 2008³,
 - uwzględniając art. 192 ust. 2 traktatu WE,
 - uwzględniając opinię Komisji Prawnej w sprawie proponowanej podstawy prawnej,
 - uwzględniając art. 39, art. 45 oraz art. 35 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju oraz opinie Komisji Spraw Zagranicznych i Komisji Budżetowej (A6-0036/2009),
- A. mając na uwadze, że podstawowym i nadrzędnym celem instrumentu finansowania współpracy na rzecz rozwoju (DCI) jest likwidacja ubóstwa w krajach i regionach partnerskich w kontekście zrównoważonego rozwoju,
- B. mając na uwadze, że wszystkie działania przewidziane w ramach programów geograficznych DCI i działania reprezentujące 90% wydatków w ramach programów tematycznych DCI muszą mieć na celu spełnienie kryteriów oficjalnej pomocy rozwojowej (ODA) określonych przez Komitet Pomocy Rozwojowej przy Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD/DAC)⁴,
- C. mając na uwadze, że podstawowym wymogiem klasyfikacji ODA jest, by każda transakcja dokonywana była „z zachowaniem głównego celu, jakim jest promowanie rozwoju gospodarczego i dobrobytu krajów rozwijających się”⁵,
- D. mając na uwadze, że w 2007 r. Parlament przyjął cztery rezolucje na mocy art. 81 Regulaminu w celu zwrócenia uwagi na siedem programów DCI obejmujących działania niespełniające wymogów klasyfikacji ODA,
- E. mając na uwadze, że niektóre działania finansowane z puli DCI i prowadzone w ramach programu Erasmus Mundus, a w szczególności te, które umożliwiają obywatelom UE studiowanie na uniwersytetach w krajach trzecich, nie spełniają wymogów klasyfikacji ODA,
- F. mając na uwadze, że pożądane dla Wspólnoty mogłoby być podjęcie w krajach

¹ Dz.U. L 71 z 14.3.2008, s. II/ 787.

² Dz.U. L 71 z 14.3.2008, s. II/788.

³ Dz.U. L 71 z 14.3.2008, s. II/788.

⁴ art. 2 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 1905/2006.

⁵ dyrektywy dotyczące sprawozdawczości w zakresie informacji statystycznych DAC (DCD/DAC(2007)34), s. 12, pkt 35.

rozwijających się działań służących poprawie wzajemnego zrozumienia między państwami i regionami lub interesom strategicznym UE, nawet gdyby takie działania nie spełniały wymogów klasyfikacji ODA,

- G. mając na uwadze, że cztery działania przygotowawcze w zakresie środków innych niż ODA w krajach objętych instrumentem finansowania współpracy na rzecz rozwoju o łącznej wartości 13, 5 mln euro są uwzględnione w budżecie Wspólnoty na rok 2008¹,
- H. mając na uwadze, że w związku z licznymi priorytetami Unii oraz ciągle wyłaniającymi się nowymi potrzebami dział 4 budżetu Unii Europejskiej „UE jako partner globalny” jest nieustannie niedofinansowany i stanowi przedmiot napięć międzyinstytucjonalnych,
- I. mając na uwadze, że rewizja śródkresowa wieloletnich ram finansowych stanowi jednocześnie okazję do zmiany bieżących ram finansowych celem uwzględnienia potrzeb i dostosowań stwierdzonych od 2007 r.,
1. z zadowoleniem przyjmuje podjętą w roku 2006 reformę instrumentów polityki zagranicznej UE, która po raz pierwszy pozwoliła na ustanowienie jasnych ram oficjalnej pomocy rozwojowej (ODA) w ramach jednego rozporządzenia DCI;
 2. podkreśla jednakże, iż wspomniane nowe ramy legislacyjne stworzyły lukę prawną w odniesieniu do wszelkich działań UE nakierowanych w ramach DCI na państwa trzecie niespełniające kryteriów ODA, takich jak programy wymiany kulturalnej, naukowej i gospodarczej, kontakty obywatelskie oraz dialog polityczny;
 3. zwraca się do Komisji o przedstawienie, zgodnie z art. 151 ust. 3, art. 150 ust. 3 i art. 170 traktatu WE, w terminie sześciu miesięcy od daty przyjęcia tej rezolucji wniosku legislacyjnego w sprawie jednego z następujących:
 - instrumentu finansowania działań innych niż ODA w państwach, do których zastosowanie ma rozporządzenie (WE) nr 1905/2006;
 - poprawek do rozporządzenia Rady (WE) nr 1934/2006 z dnia 21 grudnia 2006 r. ustanawiającego instrument finansowania współpracy z państwami i terytoriami uprzemysłowionymi oraz innymi państwami i terytoriami o wysokim dochodzie służących rozszerzeniu jego zakresu na państwa objęte rozporządzeniem (WE) nr 1905/2006;
 4. zwraca się o wykorzystanie powstałych przepisów w celu regulowania finansowania działań innych niż oficjalna pomoc rozwojowa w państwach, w których działania w ramach oficjalnej pomocy rozwojowej finansuje się zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1905/2006;
 5. zwraca się o sporządzenie wniosku legislacyjnego na podstawie zaleceń zawartych w załączniku do niniejszej rezolucji;
 6. stwierdza, iż zalecenia te zachowują zasadę pomocniczości oraz podstawowe prawa

¹ Pozycje budżetowe 19 09 02, 19 10 01 03, 19 10 01 04 i 19 10 01 05.

obywatelskie;

7. stoi na stanowisku, że bezwzględnie konieczne jest, by Komisja zagwarantowała właściwe finansowanie tego instrumentu; sugeruje, aby konieczne fundusze wygospodarowane zostały w ramach środków DCI przeznaczonych w zakresie programów tematycznych na działania inne niż oficjalna pomoc rozwojowa oraz wkładu finansowego z pozycji budżetowych 19 09 02, 19 10 01 03, 19 10 01 04 i 19 10 01 05; wyraża przekonanie, że ze względu na tematyczny i geograficzny zasięg odnośnego instrumentu fundusze te winny być początkowo uzupełniane ze środków płynących z instrumentu elastyczności, a także z innych źródeł; wyraża także przekonanie, że w następnej kolejności, w kontekście przeglądu średniookresowego, Komisja powinna rozważyć przyjęcie bardziej trwałych źródeł finansowania wieloletnich ram finansowych;
8. uważa, że niezależnie od wszystkiego wieloletnie finansowanie tego nowego instrumentu współpracy powinno być zgodne z ramami finansowymi na lata 2007-2013 i przypomina, że śródkresowa rewizja ram finansowych stanowi jednocześnie okazję do dostosowania wysokości środków w różnych działach;
9. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji, a także szczegółowych zaleceń przedstawionych w załączniku, Komisji oraz Radzie.

ZAŁĄCZNIK DO PROJEKTU REZOLUCJI: SZCZEGÓŁOWE ZALECENIA DOTYCZĄCE TREŚCI WNIOSKOWANEGO PROJEKTU

Parlament zaleca uwzględnienie we wnioskowanym projekcie legislacyjnym następujących aspektów:

1. Cel, zakres i ogólne zasady

Wniosek legislacyjny powinien przewidzieć finansowanie wspólnotowe w postaci współpracy gospodarczej, finansowej i technicznej oraz innych form współpracy, które wchodzą w zakres kompetencji Wspólnoty, a nie spełniają ustalonych przez Komitet Pomocy Rozwojowej Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD/DAC) kryteriów umożliwiających zakwalifikowanie ich jako oficjalną pomoc rozwojową (ODA) dla państw wymienionych w załączniku I rozporządzenia (WE) nr 1905/2006 ustanawiającego instrument finansowy na rzecz rozwoju współpracy (DCI).

Celem współpracy, której dotyczy niniejszy wniosek, powinno być zapewnienie konkretnej odpowiedzi na potrzebę wzmocnienia więzi i dalszego zaangażowania w stosunki dwustronne, regionalne i wielostronne z zainteresowanymi państwami, tak aby stworzyć korzystniejsze środowisko dla rozwoju stosunków Wspólnoty z tymi państwami i terytoriami oraz wspierać dialog przy jednoczesnym umacnianiu interesów Wspólnoty.

Współpraca, której dotyczy wniosek, powinna mieć na celu zaangażowanie partnerów spełniających co najmniej jedno z poniższych kryteriów:

- istnienie podobnych do wspólnotowych struktur politycznych, ekonomicznych i instytucjonalnych oraz podzielenie podobnych do wspólnotowych wartości lub też otwartość na promowanie takich struktur i wartości;
- pozycja ważnego partnera w relacjach dwustronnych i ważnego podmiotu w ramach wielostronnych forów i globalnego zarządzania;
- strategiczne zainteresowanie Wspólnoty umacnianiem więzi z tymi państwami.

Niniejszy wniosek legislacyjny i objęte nim działania powinny zmierzać do zapewnienia spójności z innymi obszarami działań zewnętrznych Wspólnoty oraz innymi istotnymi kierunkami polityki i instrumentami Wspólnoty. Powinny one uzupełniać wysiłki podejmowane przez państwa członkowskie i inne wspólnotowe organy, w tym w dziedzinie stosunków handlowych, a także przydawać tym wysiłkom wartości dodanej.

Rozporządzenie sporządzone na podstawie niniejszego wniosku legislacyjnego powinno być ważne do roku 2013 i podlegać przeglądowi średniookresowemu, w wyniku którego można by wprowadzić wszelkie konieczne zmiany z inicjatywy Parlamentu Europejskiego, Komisji lub Rady.

2. Obszary współpracy

Wniosek powinien przewidywać działania spójne z jego celami, zakresem i ogólnymi zasadami, w szczególności w następujących obszarach współpracy:

- (1) wspieranie współpracy, partnerstw i wspólnych przedsięwzięć między podmiotami gospodarczymi, akademickimi i naukowymi pochodzącymi ze Wspólnoty i krajów partnerskich w ich wspólnym interesie;
- (2) pobudzanie dwustronnego handlu, przepływów inwestycji i partnerstw gospodarczych we wspólnym lub wspólnotowym interesie;
- (3) wspieranie dialogu między podmiotami politycznymi, gospodarczymi i społecznymi a innymi organizacjami rządowymi i pozarządowymi działającymi w odpowiednich sektorach we Wspólnocie i krajach partnerskich we wspólnym lub wspólnotowym interesie;
- (4) wspieranie we wspólnym lub wspólnotowym interesie więzów międzyludzkich, programów edukacyjnych i szkoleniowych oraz wymiany myśli, a także polepszenie wzajemnego zrozumienia międzykulturowego i międzycywilizacyjnego;
- (5) wspieranie projektów dotyczących współpracy w dziedzinach takich jak badania, nauka i technika, energia, transport i kwestie związane z ochroną środowiska – w tym ze zmianą klimatu – oraz cła i kwestie finansowe oraz wszelkie inne zagadnienia będące przedmiotem wspólnego zainteresowania Wspólnoty i krajów partnerskich;
- (6) podniesienie poziomu świadomości na temat Unii Europejskiej oraz pogłębienie jej zrozumienia, a także jej zauważalności w krajach partnerskich;
- (7) wspieranie konkretnych inicjatyw, w tym prac, studiów, projektów pilotażowych i wspólnych projektów badawczych mających na celu skuteczną i elastyczną realizację celów współpracy wynikających z rozwoju dwustronnych stosunków Wspólnoty z krajami partnerskimi lub przyspieszenie dalszego pogłębiania i poszerzania dwustronnych stosunków z tymi krajami.

Należy umożliwić rozszerzenie listy obszarów współpracy poprzez środki przyjmowane zgodnie z decyzją Rady 1999/468 z dnia 16 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji¹.

3. Programowanie i wykonanie

Wniosek winien przewidywać realizację programowania za pomocą wieloletnich dokumentów programowych. Te wieloletnie programy powinny być wdrażane poprzez bardziej szczegółowe „programy działania” zawierające szczegółowy opis działań, które mają zostać sfinansowane i obejmują okres nie krótszy niż rok i nie dłuższy niż trzy lata.

4. Niezbędne warunki, rodzaje finansowania i współfinansowania

¹ Dz.U. L 184 z 17.7.1999, s. 23.

Wniosek powinien zawierać wykazy podmiotów kwalifikujących się do finansowania i współfinansowania oraz określać zasady dotyczące form prawnych wdrażania takiego finansowania lub współfinansowania. Należy umożliwić rozszerzenie tych wykazów poprzez środki przyjmowane zgodnie z procedurą zarządzania, o której mowa w decyzji Rady 1999/468.

5. Procedura zarządzania, ocena i sprawozdania roczne

Wniosek legislacyjny powinien zawierać przepisy dotyczące przyjmowania dokumentów programowych i programów działania zgodnie z procedurą zarządzania, o której mowa w decyzji nr 1999/468, wraz z wymogami w zakresie oceny i sprawozdań rocznych analogicznych do tych, które sporządza się w ramach innych instrumentów finansowania działań zewnętrznych.

UZASADNIENIE

Potrzeba sporządzenia tego sprawozdania legislacyjnego z inicjatywy własnej wynika z przeprowadzonych w ostatnich latach przez Komisję Rozwoju prac dotyczących instrumentu finansowania współpracy na rzecz rozwoju (DCI).

Ograniczony zakres DCI

Podczas przedłużającej się i trudnej procedury legislacyjnej współdecyzji w sprawie DCI Parlament Europejski zdołał doprowadzić do uwzględnienia przepisów, dzięki którym przedmiotowe rozporządzenie nadal funkcjonuje jako instrument polityki rozwojowej. Chodzi tu w szczególności o wymóg¹, by 100% finansowania programów geograficznych i 90% finansowania programów tematycznych opracowywać „w taki sposób, by spełnić kryteria oficjalnej pomocy rozwojowej (ODA) określone przez OECD/DAC [Komitet Pomocy Rozwojowej przy Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju]”.

Nadzór nad wdrażaniem DCI

W momencie wejścia w życie DCI na początku 2007 r. Komisja Rozwoju zajęła się analizą wszystkich krajowych, regionalnych i tematycznych dokumentów strategicznych, a następnie wszystkich rocznych programów działania sporządzanych w ramach dokumentów strategicznych. Komisja opatrzyła komentarzem politycznym treść dokumentów programowych, a także rozpatrzyła kwestię prawną związaną z pytaniem, czy jakiegokolwiek działania zaproponowane w dokumentach wykraczają poza definicję oficjalnej pomocy rozwojowej ustaloną przez OECD/DAC. W przypadku uznania przez komisję, że wymóg ten nie został spełniony, przekazywała ona zgromadzeniu plenarnemu rezolucję na mocy art. 81 Regulaminu w celu zaznaczenia swojego stanowiska, zgodnie z którym projekt działania wykraczał poza uprawnienia wykonawcze przewidziane w DCI². W 2007 r. przyjęto cztery takie rezolucje obejmujące sześć geograficznych dokumentów strategicznych i specjalne środki (dla Iraku). W 2008 r. przyjęto ponadto jedną rezolucję poświęconą dwóm geograficznym rocznym programom działania.

Środki, na które zwrócono uwagę w wymienionych rezolucjach obejmowały:

- działania „służące poprawie znajomości rynku UE przez środowisko biznesowe Malezji i odwrotnie” oraz „zwiększeniu widoczności UE w Malezji poprzez wspólne inicjatywy”;
- utworzenie Instytutu Studiów Europejskich w Brazylii, głównie w celu „podniesienia rangi UE”;

¹ zawarty w art. 2 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 1905/2006 z dnia 18 grudnia 2006 r. ustanawiającego instrument finansowy na rzecz rozwoju współpracy (DCI)

² przewidziane w art. 8 decyzji Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającej warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji (decyzja w sprawie komitologii)

- działania „służące zwiększeniu wiedzy i poziomowi świadomości na temat tożsamości regionalnej i procesu integracji w ramach Mercosur poprzez wsparcie dla sektora kinowego i audiowizualnego”;
- wsparcie „ewentualnych negocjacji w sprawie porozumienia o wolnym handlu między ASEAN i UE oraz wdrożenia tego porozumienia”, a także „większe eksponowanie wkładu, jaki WE wnosi do ASEAN”;
- finansowanie ruchu studentów będących obywatelami UE i chcących studiować w krajach rozwijających się w ramach programu Erasmus Mundus.

Przekazując te rezolucje zgromadzeniu plenarnemu Komisja Rozwoju ograniczyła się do porównania proponowanych środków z postanowieniami podstawy prawnej — nie sugerowała ona w żaden sposób swojego sprzeciwu wobec realizacji tych działań, jeśli można by je sfinansować ze źródła nieprzeznaczonego na potrzeby rozwoju. Wręcz przeciwnie, z politycznego punktu widzenia, można należycie uzasadnić finansowanie takich działań z budżetu wspólnotowego, w szczególności w krajach i regionach, które już osiągnęły stopień rozwoju, na którym interesy handlowe i inne górują nad zaspokajaniem podstawowych potrzeb.

Luka legislacyjna

Jako że wykorzystanie DCI ogranicza się do działań w dziedzinie rozwoju, a nie istnieje żaden inny dostępny instrument finansowania działań w sytuacjach niekryzysowych, wyraźnie widać lukę w strukturze legislacyjnej finansowania działań zewnętrznych. Celem niniejszego sprawozdania legislacyjnego z inicjatywy własnej jest wezwanie do sporządzenia wniosku legislacyjnego, który wypełniłby tę lukę.

Przepisy budżetowe

Tymczasem Komisja Rozwoju przewidziała w swoich opiniach w sprawie budżetu na rok 2008 i 2009 finansowanie poprzez działania przygotowawcze wykraczających poza oficjalną definicję ODA, a tym samym poza zakres DCI¹, działań w krajach o średnich dochodach. Na rok 2009 komisja zaproponowała objęcie tym finansowaniem innych niż kraje o średnich dochodach krajów rozwijających się ze względu na ograniczoną liczbę krajów o średnich dochodach w regionie Azji. W 2008 r. budżet zawierał także działania przygotowawcze do „wymiany biznesowej i naukowej z Indiami i Chinami”², które też pomogły wypełnić wspomnianą lukę legislacyjną. Jako że pozycje budżetowe przewidziane na działania przygotowawcze mają utorować drogę dla przepisów prawnych, Komisja Rozwoju uważa za stosowne wezwanie do wprowadzenia odpowiedniego aktu prawnego.

Cel żądanego aktu prawnego

Działania, które uwzględnić ma żądany akt prawny, obejmują działania zaproponowane w ramach DCI przez Parlament w sporządzonych na mocy art. 81 rezolucjach z roku 2007

¹ Pozycja budżetowa 19 09 02 i 19 10 01 05

² Pozycja budżetowa 19 10 01 03 i 19 10 01 04

i 2008 uznane za wykraczające poza definicję ODA. Nie byłoby jednak użyteczne ograniczenie zakresu prawodawstwa do takich działań, ponieważ może kiedyś zaistnieć potrzeba wsparcia innych działań nieobjętych ODA w przedmiotowych krajach rozwijających się. Z tego powodu w załączniku do projektu rezolucji przedstawionego przez sprawozdawcę zawarto szeroką listę potencjalnych obszarów współpracy. W razie konieczności przewidziano także możliwość rozszerzenia listy w ramach procedury komitologii.

Zasięg geograficzny

Proponuje się ograniczenie zasięgu geograficznego żądanego aktu prawnego do krajów objętych DCI. Niebezpieczeństwa związane z ograniczeniem zastosowania prawodawstwa do określonych kategorii krajów, takich jak kraje o średnich dochodach, zostały już uwydatnione w kontekście problemów z zastosowaniem pozycji budżetowych na te cele w Azji. Ponadto nie jest konieczne rozszerzenie zakresu poza kraje objęte DCI, ponieważ jedynie DCI zawiera wymóg zgodności działań z definicją ODA – z tego powodu kraje objęte innymi geograficznymi instrumentami finansowania¹ nie muszą wchodzić w zakres zastosowania nowego aktu prawnego, o który się wnioskuje.

Podstawa prawna

Na mocy art. 39 sprawozdanie legislacyjne z inicjatywy własnej powinno zawierać stosowną podstawę prawną dla aktu prawnego, który jest przedmiotem wniosku. W tym przypadku jednak wybór podstawy prawnej nie jest oczywisty. Jako że opisywane działania wyraźnie nie są objęte ODA, podstawa prawna w dziedzinie rozwoju na mocy art. 179 nie ma zastosowania. Art. 181a zawarty w rozdziale „Współpraca gospodarcza, finansowa i techniczna z państwami trzecimi” stanowiący możliwą alternatywę był różnie interpretowany przez Parlament i Komisję, przy czym Parlament utrzymywał, że jego zastosowanie ogranicza się do krajów niebędących krajami rozwijającymi się. Stanowisko to potwierdza opinia rzecznika generalnego Trybunału Sprawiedliwości².

Zważywszy na trudności w określeniu podstawy prawnej, sprawozdawca zwrócił się do przewodniczącego Komisji Rozwoju o wnioski w sprawie weryfikacji podstawy prawnej na mocy art. 35 Regulaminu. Proponuje on pójście za daną w odpowiedzi na ten wniosek radą Komisji Prawnej.

Wybór alternatywnych form

Cel wypełnienia luki prawnej w strukturze legislacyjnej można osiągnąć na dwa możliwe sposoby:

- poprzez przyjęcie nowego rozporządzenia dotyczącego w szczególności prowadzonych w krajach objętych DCI działań, do których ODA nie ma zastosowania

¹ W tym rozporządzeniem (WE) nr 1638/2006 określającym przepisy ogólne w sprawie ustanowienia Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa oraz umową o partnerstwie AKP-UE

² Opinia rzecznika generalnego Paolo Mengozzi z dnia 19 września 2007 r. w sprawie C-91/05

- poprzez złożenie poprawek w celu objęcia zakresem istniejącego instrumentu legislacyjnego działań nienależących do ODA w krajach DCI.

W opinii sprawozdawcy obie możliwości są w równym stopniu dopuszczalne, pod warunkiem, że nie będzie się próbować objąć tych działań samym DCI, co postawiłoby pod znakiem zapytania rozwojowy charakter niniejszego rozporządzenia. W przypadku obrania wariantu poprawek sprawozdawca proponuje rozszerzenie zakresu instrumentu dotyczącego krajów uprzemysłowionych¹ — ten akt prawny prawie całkowicie odpowiada potrzebom niezwiązanym z ODA, więc problem luki legislacyjnej można rozwiązać poprzez zastosowanie jego postanowień do krajów DCI.

¹ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1934/2006 z dnia 21 grudnia 2006 r. ustanawiające instrument finansowania współpracy z państwami i terytoriami uprzemysłowionymi oraz innymi państwami i terytoriami o wysokim dochodzie

OPINIA KOMISJI PRAWNEJ W SPRAWIE PODSTAWY PRAWNEJ

Pan Josep Borrell Fontelles
Przewodniczący
Komisja Rozwoju
BRUKSELA

Dotyczy: Opinię w sprawie podstawy prawnej sprawozdania legislacyjnego z własnej inicjatywy Komisji Rozwoju w sprawie finansowania działań innych niż oficjalna pomoc rozwojowa w krajach objętych rozporządzeniem (WE) nr 1905/2006

Szanowny Panie Przewodniczący,

Pismem z dnia 1 lipca 2008 r. zwrócił się Pan do Komisji Prawnej, zgodnie z art. 35 ust. 2 Regulaminu, o weryfikację ważności podstawy prawnej powyższego sprawozdania legislacyjnego z własnej inicjatywy.

Komisja rozpatrzyła powyższą kwestię na posiedzeniu w dniu 9 września 2008 r.

W dniu 1 lipca 2008 r. wysłał Pan do przewodniczącego Komisji Prawnej pismo, w którym zwrócił się Pan do komisji o ocenę podstawy prawnej przepisów będących przedmiotem sprawozdania legislacyjnego z własnej inicjatywy (sprawozdawca: Thijs Berman), które Komisja Rozwoju przygotowuje w sprawie finansowania działań innych niż oficjalna pomoc rozwojowa (zwana dalej „ODA”) w krajach objętych rozporządzeniem (WE) nr 1905/2006.

W piśmie stwierdzono, co następuje:

„Jak Panu wiadomo, w rozporządzeniu (WE) nr 1905/2006 (instrument współpracy na rzecz rozwoju – DCI) znajduje się przepis (art. 2 ust. 4), który wymaga, żeby wszystkie działania finansowane w ramach programów geograficznych przewidzianych rozporządzeniem były »opracowywane w taki sposób, by spełnić kryteria oficjalnej pomocy rozwojowej przyjęte przez OECD/DAC [Komitet Pomocy Rozwojowej OECD]«.

Dokonując gruntownej demokratycznej kontroli dokumentów programowych DCI, Komisja Rozwoju wykryła szereg działań, które mają być finansowane z programów geograficznych DCI, a nie spełniały wymogu z art. 2 ust. 4 DCI. Na niektóre z nich wskazano w drodze rezolucji przyjętych na podstawie art. 81¹.

¹ Rezolucja z dnia 15 lutego 2007 r. w sprawie projektów decyzji Komisji ustanawiających krajowe dokumenty strategiczne oraz programy orientacyjne dla Malezji, Brazylii i Pakistanu; rezolucja z dnia 7 czerwca 2007 r. w sprawie projektów decyzji Komisji ustanawiających regionalne dokumenty strategiczne oraz regionalne programy orientacyjne dla Mercosuru i Ameryki Łacińskiej; rezolucja z dnia 21 czerwca 2007 r. w sprawie projektu decyzji Komisji ustanawiającej regionalny dokument strategiczny 2007-2013 i wieloletni program

Przedmiotowe działania nie wchodzą w zakres DCI, ponieważ nie stawiają sobie za główny cel rozwoju gospodarczego i społecznego kraju partnerskiego, czego wymaga się przy klasyfikowaniu w kategorii ODA.

Opracowując sprawozdanie legislacyjne z własnej inicjatywy, które wzywa do przyjęcia przepisów będących nową podstawą prawną finansowania takich działań, Komisja Rozwoju zastanawia się, czy fakt, że działania te nie mają celów rozwojowych, będzie oznaczał, iż działania te nie są objęte zakresem art. 179 WE”.

Obecnie Komisja Rozwoju opowiedziała się za art. 308 WE.

Prawo

W pierwszym rzędzie należy wskazać, że art. 308 traktatu WE, który stanowi pomocniczą podstawę prawną i powinien być wykorzystywany tylko w braku innej, szczególnej podstawy prawnej, stanowi, co następuje:

Artykuł 308

Jeżeli działanie Wspólnoty okaże się niezbędne do osiągnięcia, w ramach funkcjonowania wspólnego rynku, jednego z celów Wspólnoty, a niniejszy Traktat nie przewidział kompetencji do działania wymaganego w tym celu, Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim, podejmuje właściwe działania.

Po drugie, obowiązuje art. 179 zawarty w Tytule XX traktatu WE „Współpraca na rzecz rozwoju”, który brzmi następująco:

Artykuł 179

1. Z zastrzeżeniem innych postanowień niniejszego Traktatu, Rada, stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w artykule 251, przyjmuje środki niezbędne do osiągnięcia celów określonych w artykule 177. Środki takie mogą przyjąć postać programów wieloletnich.

2. Europejski Bank Inwestycyjny przyczynia się, na warunkach przewidzianych w jego Statucie, do realizacji środków określonych w ustępie 1.

3. Postanowienia niniejszego artykułu nie mają wpływu na współpracę z krajami Afryki, Karaibów i Pacyfiku w ramach konwencji AKP-WE.

Po trzecie, art. 177, do którego odnosi się art. 179, ma następujące brzmienie:

Artykuł 177

1. Polityka Wspólnoty w dziedzinie współpracy na rzecz rozwoju, stanowiąc uzupełnienie polityk realizowanych przez Państwa Członkowskie, sprzyja:

— trwałemu rozwojowi gospodarczemu i społecznemu krajów rozwijających się, a w szczególności najmniej uprzywilejowanym spośród nich,

orientacyjny dla Azji; rezolucja z dnia 25 października 2007 r. w sprawie projektu decyzji Komisji ustanawiającej specjalne środki dla Iraku na rok 2007.

— harmonijnemu i stopniowemu włączaniu krajów rozwijających się do gospodarki światowej,
— walce z ubóstwem w krajach rozwijających się.

2. Polityka Wspólnoty w tej sferze przyczynia się do osiągnięcia ogólnego celu rozwoju i wzmocnienia demokracji i zasady państwa prawnego oraz poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności.

3. Wspólnota i państwa członkowskie szanują zobowiązania i uwzględniają cele, na które wyraziły zgodę w ramach Organizacji Narodów Zjednoczonych i innych kompetentnych organizacji międzynarodowych.

Rozporządzenie (WE) nr 1905/2006:

Artykuł 1

Ogólny cel i zakres zastosowania

1. Wspólnota finansuje działania służące wspieraniu współpracy z krajami, terytoriami i regionami rozwijającymi się wymienionymi w wykazie odbiorców pomocy sporządzonym przez Komitet Pomocy Rozwojowej przy Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD/DAC), zawartym w załączniku I (zwanymi dalej „krajami i regionami partnerskimi”). W następstwie przeprowadzanych przez OECD/DAC regularnych przeglądów wykazu odbiorców pomocy Komisja wprowadza zmiany w załączniku I oraz informuje o nich Parlament Europejski oraz Radę.

2. Wspólnota finansuje programy tematyczne w krajach, terytoriach i regionach, które kwalifikują się do pomocy na mocy programów geograficznych niniejszego rozporządzenia, określonych w art. 5–10, do pomocy na mocy rozporządzenia (WE) nr 1638/2006 lub do współpracy geograficznej w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju (EFR).

3. Do celów niniejszego rozporządzenia region definiowany jest jako jednostka geograficzna obejmująca więcej niż jeden kraj rozwijający się.

Art. 2 ust. 1 rozporządzenia stwierdza, że:

1. Podstawowym i nadrzędnym celem współpracy na podstawie niniejszego rozporządzenia jest likwidacja ubóstwa w krajach i regionach partnerskich w kontekście trwałego rozwoju, w tym realizacja Milenijnych Celów Rozwoju oraz propagowanie demokracji, dobrych rządów, praworządności oraz poszanowania praw człowieka. Zgodnie z tym celem współpraca z krajami partnerskimi służy:

— umocnieniu i wspieraniu demokracji, praworządności, praw człowieka i podstawowych wolności, dobrych rządów, równouprawnienia płci oraz związanych z nimi instrumentów prawa międzynarodowego;

— wspieraniu trwałego rozwoju – w tym jego aspektów politycznych, gospodarczych, społecznych i środowiskowych – w krajach i regionach partnerskich, w szczególności w tych,

które znajdują się w najbardziej niekorzystnej sytuacji;

— sprzyjaniu ich harmonijnej i stopniowej integracji z gospodarką światową;

— przyczynianiu się do opracowania międzynarodowych środków mających na celu ochronę środowiska naturalnego i poprawę jego stanu, a także zrównoważone gospodarowanie światowymi zasobami naturalnymi, tak aby zapewnić trwały rozwój, włączając w to zajęcie się kwestią zmian klimatu i różnorodności biologicznej; oraz

— zacieśnianiu stosunków pomiędzy Wspólnotą a krajami i regionami partnerskimi¹.

W odniesieniu do działań w ramach programu geograficznego art. 2 ust. 4 stanowi:

Programy, o których mowa w art. 1 ust. 2, są opracowywane w taki sposób, by spełnić kryteria oficjalnej pomocy rozwojowej przyjęte przez OECD/DAC, chyba że:

— *cechy beneficjenta tego nie wymagają, lub*

— *za pomocą programu realizowana jest inicjatywa o charakterze międzynarodowym, priorytet polityki wspólnotowej lub obowiązek, lub zobowiązanie Wspólnoty, o którym mowa w art. 11 ust. 2, a działanie nie posiada cech umożliwiających spełnienie takich kryteriów.*

Należy zaznaczyć, że w swoich „Wytycznych dotyczących sprawozdawczości dla systemu sprawozdawczości wierzycieli” (DCD/DAC (2002)21) OECD/DAC zdefiniował oficjalną pomoc rozwojową (ODA) jako przepływy pieniężne do krajów na liście DAC odbiorców ODA, dla których m.in. „każda transakcja udzielana jest przy propagowaniu rozwoju gospodarczego oraz dobrobytu krajów rozwijających się jako jej głównego celu”.

Artykuł 11 ust. 2 rozporządzenia stanowi, że:

2. Zgodne z ogólnym celem i zakresem zastosowania oraz celami i zasadami ogólnymi niniejszego rozporządzenia działania podejmowane w ramach programów tematycznych wnoszą wartość dodaną oraz stanowią uzupełnienie działań finansowanych w ramach programów geograficznych i są z nimi spójne. W odniesieniu do tych działań zastosowanie mają następujące zasady:

(a) cele polityki wspólnotowej nie mogą zostać w stosowny i skuteczny sposób osiągnięte za pomocą programów geograficznych i program tematyczny jest wprowadzany w życie przez organizację pośredniczącą lub za jej pomocą, tj. organizacje pozarządowe, inne podmioty niepaństwowe, organizacje międzynarodowe lub mechanizmy wielostronne. Obejmuje to inicjatywy ogólnoświatowe wspierające Milenijne Cele Rozwoju, trwały rozwój lub ogólnoświatowe dobra publiczne, a także działania w państwach członkowskich i państwach przystępujących na zasadzie odstępstwa od art. 24, zgodnie z tym, co przewiduje stosowny program tematyczny,

(b) działania mają następujący charakter:

– *działania multiregionalne lub przekrojowe, w tym projekty pilotażowe i innowacyjne*

¹ Podkreślone przez Komisję Prawną.

polityki;

– działania podejmowane w przypadku braku porozumienia w sprawie działania z rządami partnerskimi;

– działania istotne ze względu na cel konkretnego programu tematycznego, stosowne do priorytetów Wspólnoty w dziedzinie polityki, międzynarodowych obowiązków lub zobowiązań Wspólnoty;

– w stosownych przypadkach – działania podejmowane, gdy program geograficzny nie istnieje lub gdy został zawieszony.

Istota zagadnienia

W 2007 r. Komisja Rozwoju wykryła szereg działań, które mają być finansowane z programów geograficznych, a nie spełniały wymogów z art. 2 ust. 4 rozporządzenia. Przedmiotowe działania wskazano w szeregu następujących rezolucji:

1. Rezolucja z dnia 15 lutego 2007 r. w sprawie projektów decyzji Komisji ustanawiających krajowe dokumenty strategiczne oraz programy orientacyjne dla Maleszji, Brazylii i Pakistanu

Maleszja

2. *jest zdania, że w projekcie dokumentu strategicznego i w projekcie krajowego wieloletniego programu orientacyjnego dla Maleszji na lata 2007-2010 Komisja Europejska wykracza poza uprawnienia wykonawcze określone w akcie podstawowym, przyjmując za jedyny główny sektor (na który przeznaczają się 100% funduszy) „forum dialogu politycznego UE-Maleszja w sprawie handlu i inwestycji”, którego „ogólnym celem jest zacieśnianie stosunków w zakresie handlu i inwestycji między UE i Maleszją”, oraz włączając dwa szczególne cele działań, a mianowicie „poprawę znajomości rynku UE przez środowisko biznesowe Maleszji i odwrotnie” oraz „zwiększenie widoczności UE w Maleszji poprzez wspólne inicjatywy”; uważa, że powyższe cele są niezgodne z art. 2 ust. 1 i 4 rozporządzenia (WE) nr 1905/2006, jako że głównym celem krajowych dokumentów strategicznych nie jest likwidacja ubóstwa, oraz że punkty te nie spełniają kryteriów oficjalnej pomocy rozwojowej ustanowionych przez OECD/DAC;*

Brazylia

3. *jest zdania, że w projekcie dokumentu strategicznego i w projekcie krajowego programu orientacyjnego dla Brazylii na lata 2007-2010 Komisja Europejska wykracza poza uprawnienia wykonawcze określone w akcie podstawowym, przeznaczając 70% wysokości krajowego programu orientacyjnego na priorytet I – „Poprawę stosunków dwustronnych” – którego konkretnymi celami są: „i) poprawa dialogów sektorowych między UE i Brazylią w kwestiach stanowiących przedmiot obustronnego zainteresowania; ii) poszerzenie współpracy i wymiany między właściwymi instytucjami europejskimi i brazylijskimi oraz organizacjami społeczeństwa obywatelskiego; iii) wzmocnienie powiązań między środowiskami naukowymi w UE i Brazylii; iv) wzmocnienie wzajemnej znajomości między instytucjami i społeczeństwami UE i Brazylii”, w ramach czego zostanie sfinansowane utworzenie forum „promowania i wspierania dialogów sektorowych w kwestiach stanowiących przedmiot obustronnego*

zainteresowania”, a także powołanie Instytutu Studiów Europejskich, którego głównym celem będzie „podnoszenie rangi UE” i „wzmacnianie powiązań na szczeblu szkolnictwa wyższego”; uważa, że powyższe cele są niezgodne z art. 2 ust. 1 i 4 rozporządzenia (WE) nr 1905/2006, jako że głównym celem krajowych dokumentów strategicznych nie jest likwidacja ubóstwa, oraz że punkty te nie spełniają kryteriów oficjalnej pomocy rozwojowej ustanowionych przez OECD/DAC;

Pakistan

4. jest zdania, że w projekcie dokumentu strategicznego i w projekcie krajowego programu orientacyjnego dla Pakistanu na lata 2007-2010 Komisja Europejska wykracza poza uprawnienia wykonawcze określone w akcie podstawowym, umieszczając w krajowym programie orientacyjnym, jako dziedzinę o pomniejszym znaczeniu nr 3, działania w zakresie „zwalczania prania brudnych pieniędzy”¹ z ogólnym celem „wspierania wysiłków władz Pakistanu we wdrażaniu rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1373”²; uważa, że cel ten jest niezgodny z art. 2 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 1905/2006, jako że nie spełnia kryteriów oficjalnej pomocy rozwojowej ustanowionych przez OECD/DAC;

2. Rezolucja z dnia 7 czerwca 2007 r. w sprawie projektu decyzji Komisji ustanawiających regionalne dokumenty strategiczne i regionalne programy indykatywne dla Mercosuru i Ameryki Łacińskiej

Ameryka Łacińska

1. wyraża opinię, że w projekcie regionalnego dokumentu strategicznego i w projekcie regionalnego programu indykatywnego na lata 2007-2010 dla Ameryki Łacińskiej Komisja przekroczyła uprawnienia wykonawcze określone w akcie podstawowym, ustalając w trzecim sektorze głównym podsektor „wsparcie dla projektów prowadzonych przez organizacje działające na rzecz wzajemnego zrozumienia między UE a Ameryką Łacińską” i określając cel szczegółowy, jakim jest „wsparcie [...] dla projektów i środków dotyczących zagadnień rozwoju, podejmowanych przez organizacje specjalizujące się w propagowaniu i badaniu stosunków między UE a Ameryką Łacińską”; uważa ten element za niezgodny z art. 2 ust. 1 i 4 rozporządzenia (WE) nr 1905/2006, ponieważ głównym celem tego podsektora w krajowym dokumencie strategicznym nie jest likwidacja ubóstwa, a element ten nie spełnia kryteriów ODA ustanowionych przez OECD/DAC;

Mercosur

¹ W spisie treści krajowego dokumentu strategicznego dziedzinę tę określono jako „Zwalczanie terroryzmu i bezpieczeństwa”.

² Rezolucja Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1373(2001), przyjęta w dniu 28 września 2001 r. po atakach terrorystycznych na USA w dniu 11 września 2001 r., nakłada na wszystkie państwa szeroki zakres zobowiązań dotyczących przeciwdziałania finansowaniu terroryzmu i likwidowania go, ustanowienia odpowiednich kar za przestępstwa terrorystyczne, odmawiania terrorystom bezpiecznego schronienia i współpracy z innymi państwami w postępowaniach karnych lub śledztwach związanych z aktami terroryzmu.

2. wyraża opinię, że w projekcie regionalnego dokumentu strategicznego i w projekcie regionalnego programu indykatywnego na lata 2007-2013 dla Mercosuru Komisja przekroczyła uprawnienia wykonawcze określone w akcie podstawowym, włączając do trzeciego priorytetu „wysiłki na rzecz podniesienia i umocnienia udziału społeczeństwa obywatelskiego, wiedzy o procesie integracji regionalnej, wzajemnego zrozumienia i wzajemnej zauważalności” (na który przeznaczona jest około 20% środków regionalnego programu indykatywnego), jako że następujące elementy trzeciego priorytetu są niezgodne z art. 2 ust. 1 i 4 rozporządzenia (WE) nr 1905/2006, ponieważ ich głównym celem nie jest likwidacja ubóstwa i nie spełniają one kryteriów ODA ustanowionych przez OECD/DAC:
- w obszarze „umacnianie sektora kinematograficznego i audiowizualnego w krajach Mercosuru w celu wspierania integracji regionalnej” Komisja proponuje wspieranie odnoszącego sukcesy przemysłu, mając na względzie ogólny cel, jakim jest „podniesienie świadomości i wiedzy o tożsamości regionalnej i procesie integracji poprzez wsparcie dla sektora kinematograficznego i audiowizualnego”;
 - w obszarze „utworzenie 10 ośrodków badawczych UE-Mercosur i wspieranie wdrażania Planu operacyjnego dla edukacji w krajach Mercosuru na lata 2006-2010” cel ogólny określono jako „podniesienie świadomości i wiedzy o procesie integracji regionalnej”; jednym z celów szczegółowych jest „wspieranie utworzenia dziesięciu ośrodków badawczych EU-Mercosur na najważniejszych uniwersytetach w krajach Mercosuru”; grupą docelową inicjatywy polegającej na utworzeniu ośrodków dokumentacji EU-Mercosur, ustanowieniu katedr studiów nad UE i Mercosurem oraz wprowadzeniu studiów magisterskich nad UE i Mercosurem są dobrze wykształcone elity w krajach Mercosuru, a ponieważ jest to region o najwyższym w świecie wskaźniku nierówności społecznych, planowane działania pogłębiłyby przepaść między bogatymi i biednymi zamiast wspierać biedniejsze warstwy ludności;

3. Rezolucja z dnia 21 czerwca 2007 r. w sprawie projektu decyzji Komisji ustanawiającej regionalny dokument strategiczny na lata 2007-2013 oraz wieloletni program orientacyjny dla Azji

1. jest zdania, że w projekcie dokumentu strategicznego na lata 2007-2013 oraz projekcie wieloletniego programu orientacyjnego dla Azji na lata 2007-2010 Komisja przekracza swoje uprawnienia wykonawcze określone w akcie podstawowym, włączając do pierwszego sektora głównego („wsparcie integracji regionalnej”) wymienione poniżej elementy, które są niezgodne z art. 2 ust. 1 i 4 rozporządzenia (WE) nr 1905/2006, ponieważ ich nadrzędnym celem nie jest likwidacja ubóstwa i nie spełniają one kryteriów oficjalnej pomocy rozwojowej określonych przez OECD/DAC:
- w odniesieniu do dialogu Azja-Europa, a w szczególności Fundacji Azja-Europa, jednym z określonych priorytetów jest „ulotwienie rozpowszechniania informacji i podziału zasobów oraz rozszerzenie wiedzy społeczeństwa na temat dialogu Azja-Europa i Fundacji Azja-Europa”;

- w odniesieniu do Południowoazjatyckiego Stowarzyszenia na rzecz Współpracy Regionalnej (SAARC) jednym z proponowanych programów jest program lotnictwa cywilnego w Azji Południowej; Komisja zawarła w nim cel promowania i przyjęcia europejskich przepisów w zakresie bezpieczeństwa;
 - w odniesieniu do wsparcia dla Stowarzyszenia Narodów Azji Południowo-Wschodniej (ASEAN) wymienione cele programu na rzecz wsparcia instytucjonalnego i dialogu międzyregionalnego obejmują „wsparcie ewentualnych negocjacji w sprawie porozumienia o wolnym handlu między ASEAN i UE oraz wdrożenia tego porozumienia”, a także „większe eksponowanie wkładu, jaki WE wnosi do ASEAN”;
 - ponadto w odniesieniu do wsparcia dla ASEAN ogólnym celem programu „współpracy i reformy polityki w zakresie bezpieczeństwa” jest „wsparcie współpracy i reformy w zakresie bezpieczeństwa w celu rozwinięcia bardziej spójnego systemu zarządzania granicami w wybranych głównych punktach wjazdu do państw członkowskich ASEAN lub wyjazdu z nich (...). Ma on konkretnie za zadanie zwiększyć możliwości systemu zarządzania granicami ASEAN zarówno w ramach współpracy regionalnej, jak i na wybranych przejściach granicznych”;
2. jest zdania, że w projekcie dokumentu strategicznego na lata 2007-2013 oraz projekcie wieloletniego programu orientacyjnego dla Azji Komisja przekracza swoje uprawnienia wykonawcze określone w akcie podstawowym, włączając do drugiego sektora głównego („szkolnictwo wyższe i instytuty badawcze”) – na który przeznaczają około 15% funduszy w ramach wieloletniego programu orientacyjnego – wymienione poniżej elementy, które są niezgodne z art. 2 ust. 1 i 4 rozporządzenia (WE) nr 1905/2006, ponieważ ich nadrzędnym celem nie jest likwidacja ubóstwa i nie spełniają one kryteriów oficjalnej pomocy rozwojowej określonych przez OECD/DAC:
- w obszarze „szkolnictwo wyższe” jednym ze szczególnych celów jest „propagowanie lepszego zrozumienia europejskiego szkolnictwa wyższego w azjatyckich krajach rozwijających się”, a proponowane działania obejmują: „programy mobilności studentów i pracowników naukowych, tworzenie sieci kontaktów i przekazywanie najlepszych praktyk między uczelniami wyższymi w UE i Azji” oraz „warsztaty, targi szkolnictwa wyższego, spotkania zainteresowanych podmiotów, działalność promocyjną, przygotowywanie dokumentów roboczych, wspieranie wzajemnego uznawania kwalifikacji, ankiety”; brak jest postanowień mających na celu zagwarantowanie, że wybór obszarów badawczych objętych programem będzie uwzględniał potrzeby rozwojowe regionu lub że wybór beneficjentów programu będzie wspierał biedniejsze warstwy społeczeństwa, a nie zwiększać różnice między bogatymi a biednymi; brak jest również konkretnych postanowień mających na celu zapobieganie „ucieczce mózgow”;
 - w obszarze „wsparcie dla instytutów badawczych” wytyczonym celem jest „zwiększenie wzajemnego zrozumienia w celu przyczynienia się do rozwoju regionu azjatyckiego”; szczegółowe działania obejmują: „współpracę ośrodków

badawczych i decydentów z obydwu regionów, poszerzanie i zwiększanie zakresu seminariów i konferencji”; Komisja stwierdza, że na ten cel zostaną przeznaczone fundusze, aby „wspierać prace wyspecjalizowanych instytutów skupiających się na stosunkach między Azją i UE” oraz że działalność będzie koncentrować się na wzmacnianiu potencjału związanego z badaniami naukowymi, promowaniu publicznej debaty na temat stosunków między Azją i UE oraz partnerstw między europejskimi i azjatyckimi instytutami, ośrodkami badawczymi i podobnymi środowiskami”;

4. Rezolucja z dnia 25 października 2007 r. w sprawie projektu decyzji Komisji ustanawiającej specjalne środki dla Iraku na rok 2007

1. *uważa, że w projekcie dotyczącym specjalnych środków dla Iraku na rok 2007, milenijne cele rozwoju nie są wyraźnie przedstawione jako główny priorytet; uważa, że jest to niezgodne z art. 2 ust. 1 rozporządzenia WE nr 1905/2006, w którym realizacja milenijnych celów rozwoju stanowi jedną z nadrzędnych zasad współpracy w ramach instrumentu współpracy na rzecz rozwoju;*
2. *wyraża przekonanie, że w projekcie dotyczącym specjalnych środków dla Iraku na rok 2007, Komisja wykracza poza kompetencje wykonawcze przewidziane w rozporządzeniu (WE) nr 1905/2006, wybierając jako jeden z obszarów interwencji "Analizę możliwości wykonania pola gazowego Akkas", której głównym celem jest "zbadanie warunków możliwości eksploracji pola gazowego Akkas w zachodnim Iraku, aby połączyć jego wyjście z siecią gazociągów syryjskich" oraz, o ile to możliwe, "zintegrować ten projekt z pracami nad projektem rynku gazu państw europejskich, arabskich i Maszreku"; zaznacza, że „badanie to uwzględni przyszłe zainteresowanie sąsiadów z państw Maszreku i UE zintegrowaniem rynku gazu państw europejskich, arabskich i Maszreku" oraz że "ta integracja otworzy szeroki potencjalny rynek dla produkcji z pola gazowego Akkas i umożliwi pierwszą integrację irackiego gazu naturalnego na rynku regionalnym i europejskim", i w związku z tym uważa, że cel ten nie jest zgodny z art. 2 ust. 1 i 4 rozporządzenia WE nr 1905/2006, ponieważ podstawowym celem proponowanych środków specjalnych nie jest eliminacja ubóstwa oraz, że cele, o których mowa nie wypełniają kryteriów ODA ustanowionych przez OECD/DAC;*

Na posiedzeniu w dniu 9 września 2008 r. Komisja Prawna, utwierdzona w swym przekonaniu opinią Wydziału Prawnego Parlamentu, postanowiła jednogłośnie, że z uwagi na szeroką definicję ustanowioną w art. 179 istniała możliwość przyjęcia nowego instrumentu na rzecz pomocy krajom rozwijającym się, który nie jest oficjalną pomocą rozwojową w ścisłym rozumieniu tego słowa, opartą na art. 177 traktatu WE.

Z wyrazami szacunku,

Giuseppe Gargani

20.1.2009

OPINIA KOMISJI SPRAW ZAGRANICZNYCH

dla Komisji Rozwoju

zawierająca zalecenia dla Komisji w sprawie finansowania działań innych niż oficjalna pomoc rozwojowa w krajach objętych rozporządzeniem (WE) 1905/2006 (2008/2117(INI))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej (*): Angelika Beer

(Inicjatywa – art. 39 Regulaminu)

(*) Komisja zaangażowana – art. 47 Regulaminu

WSKAZÓWKI

Komisja Spraw Zagranicznych zwraca się do Komisji Rozwoju, właściwej dla tej sprawy, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji oraz w zaleceniach następujących wskazówek:

1. z zadowoleniem przyjmuje podjętą w roku 2006 reformę instrumentów polityki zagranicznej UE, która po raz pierwszy pozwoliła na ustanowienie jasnych ram oficjalnej pomocy rozwojowej (ODA) w ramach jednego rozporządzenia, Instrumentu na rzecz współpracy i rozwoju (DCI);
2. podkreśla jednakże, iż wspomniane nowe ramy legislacyjne stworzyły lukę prawną w odniesieniu do wszelkich działań unijnych nakierowanych w ramach DCI na państwa trzecie niespełniające kryteriów ODA, takich jak programy wymiany kulturowej, naukowej i gospodarczej, kontakty obywatelskie oraz dialog polityczny;
3. wzywa Komisję do przedłożenia w terminie sześciu miesięcy od chwili przyjęcia niniejszej rezolucji, w myśl postanowień art. 179 oraz 181 lit. a) Traktatu, projektu legislacyjnego zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1934/2006 z dnia 21 grudnia 2006 roku ustanawiające instrument finansowania współpracy z państwami i terytoriami

uprzemysłowionymi oraz innymi państwami i terytoriami o wysokim dochodzie; wzywa Komisję do określenia tychże uregulowań mianem „Instrumentu na rzecz współpracy z państwami trzecimi w ramach działań innych niż oficjalna pomoc rozwojowa”;

4. stoi na stanowisku, że bezwzględnie konieczne jest, by Komisja zagwarantowała właściwe finansowanie tego instrumentu; sugeruje, aby fundusze wygospodarowane zostały w ramach środków DCI przeznaczonych w zakresie programów tematycznych na działania inne niż oficjalna pomoc rozwojowa oraz uzupełnione wkładem finansowym z linii budżetowych 19 09 02, 19 10 01 03, 19 10 01 04 i 19 10 01 05; wyraża przekonanie, że ze względu na tematyczny i geograficzny zasięg odnośnego instrumentu fundusze winny być początkowo uzupełniane ze środków płynących z instrumentu elastyczności, a także z innych źródeł; wyraża także przekonanie, że w następnej kolejności, w kontekście przeglądu średniookresowego, Komisja powinna dokonać analizy innych bardziej trwałych źródeł finansowania wieloletnich ram finansowych;
5. wzywa do dostosowania wspomnianego projektu legislacyjnego do zaleceń określonych w załączniku wypracowanym przez komisję prowadzącą, za wyjątkiem punktu pierwszego ustępu 3, który powinien otrzymać następujące brzmienie:

„Współpraca objęta ramami projektu winna być nakierowana na zaangażowanie we współpracę partnerską mającą na celu osiągnięcie następujących celów:

- zacieśnienie dialogu z zainteresowanymi państwami trzecimi poprzez współpracę, wymianę dwustronną i informację;
- wymianę oraz propagowanie wspólnych działań, struktur i wartości politycznych, gospodarczych, naukowych, edukacyjnych i kulturowych;
- zwiększanie zakresu wymiany z kluczowymi partnerami jednostkowymi i grupowymi w kontekście zarządzania światowego.”

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	20.1.2009
Wynik głosowania końcowego	+: 33 -: 0 0: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Vittorio Agnoletto, Angelika Beer, Monika Beňová, Giorgos Dimitrakopoulos, Michael Gahler, Alfred Gomolka, Klaus Hänsch, Ioannis Kasoulides, Maria Eleni Koppa, Helmut Kuhne, Johannes Lebech, Francisco José Millán Mon, Philippe Morillon, Raimon Obiols i Germà, Janusz Onyszkiewicz, Ioan Mircea Pașcu, Alojz Peterle, João de Deus Pinheiro, Samuli Pohjamo, Bernd Posselt, Libor Rouček, Christian Rovsing, Flaviu Călin Rus, György Schöpflin, Hannes Swoboda, István Szent-Iványi, Charles Tannock, Ari Vatanen, Zbigniew Zaleski, Josef Zieleniec
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Árpád Duka-Zólyomi, Kinga Gál, Inger Segelström

2.12.2008

OPINIA KOMISJI BUDŻETOWEJ

dla Komisji Rozwoju

w sprawie finansowania działań innych niż oficjalna pomoc rozwojowa w krajach objętych rozporządzeniem (WE) nr 1905/2006 (2008/2117(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Vicente Miguel Garcés Ramón

(Inicjatywa – art. 39 Regulaminu)

WSKAZÓWKI

Komisja Budżetowa zwraca się do Komisji Rozwoju, właściwej dla tej sprawy, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

- A. mając na uwadze, że dział 4 budżetu Unii Europejskiej „UE jako partner globalny” jest, w związku z licznymi priorytetami Unii oraz ciągle wyłaniającymi się nowymi potrzebami, nieustannie niedofinansowany i stanowi przedmiot napięć międzyinstytucjonalnych,
- B. mając na uwadze, że rewizja śródkresowa wieloletnich ram finansowych stanowi jednocześnie okazję do zmiany bieżących ram finansowych celem uwzględnienia potrzeb i dostosowań stwierdzonych od 2007 r.,
- C. mając na uwadze, że obydwie możliwości przedstawione przez Komisję Rozwoju we wniosku legislacyjnym wykazują pewne niedogodności pod względem spójności i skuteczności dla ogólnie pojętej wspólnotowej polityki rozwoju,
 1. jest zdania, że utworzenie nowego instrumentu finansowego *ad hoc* do działań innych niż oficjalna pomoc rozwojowa w krajach objętych rozporządzeniem (WE) nr 1905/2006 stanowi najbardziej realną możliwość;
 2. uważa, że środki niezbędne na finansowanie tego nowego instrumentu współpracy nie mogą pochodzić z linii 19 09 02, 19 10 01 03, 19 10 01 04 i 19 10 01 05, chociaż linie te przeznaczone są na finansowanie działań innych niż oficjalna pomoc rozwojowa

w krajach objętych rozporządzeniem (WE) nr 1905/2006; pragnie podkreślić, że działania przygotowawcze to działania finansowane z linii budżetowych podlegających corocznej decyzji budżetowej, a nie finansowaniu wieloletniemu przyjmowanemu w ramach procedury współdecyzji;

3. uważa, że zmniejszona wysokość środków w dziale 4, które są niezwykle potrzebne, nie umożliwiłoby trwałego finansowania tego nowego instrumentu współpracy;
4. ocenia, że środki niezbędne na finansowanie tego nowego instrumentu współpracy mogłyby na przykład pochodzić z wieloletniej puli środków przyjętej w ramach rozporządzenia (WE) nr 1905/2006;
5. w każdym razie uważa, że wieloletnie finansowanie tego nowego instrumentu współpracy powinno być zgodne z ramami finansowymi na lata 2007-2013 i przypomina, że śródkresowa rewizja ram finansowych stanowi jednocześnie okazję do dostosowania wysokości środków w różnych działach.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	2.12.2008
Wynik głosowania końcowego	+: 17 -: 0 0: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Reimer Böge, Costas Botopoulos, Paulo Casaca, Brigitte Douay, Szabolcs Fazakas, Ingeborg Gräßle, Catherine Guy-Quint, Jutta Haug, Ville Itälä, Anne E. Jensen, Janusz Lewandowski, Vladimír Maňka, Margaritis Schinas, László Surján, Kyösti Virrankoski, Ralf Walter
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Marusya Ivanova Lyubcheva
Zastępca(y) (art. 178 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego	

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	21.1.2009
Wynik głosowania końcowego	+: 27 -: 0 0: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Margrete Auken, Thijs Berman, Josep Borrell Fontelles, Danutė Budreikaitė, Marie-Arlette Carlotti, Thierry Cornillet, Corina Crețu, Koenraad Dillen, Beniamino Donnici, Fernando Fernández Martín, Juan Fraile Cantón, Alain Hutchinson, Filip Kaczmarek, Maria Martens, Luisa Morgantini, José Ribeiro e Castro, Toomas Savi, Frithjof Schmidt, Jürgen Schröder, Feleknaš Uca, Anna Záborská, Mauro Zani
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Maria Berger, Raymond Langendries, Miguel Angel Martínez Martínez, Manolis Mavrommatis, Anne Van Lancker